

**CVIČEK V DOLENJSKI DEŽELI TURIZMA /
CVIČEK U DOLENJSKOJ ZEMLJI TURIZMA,**

Zveza društev vinogradnikov Dolenjske in
Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki,
Kostanjevica na Krki, 2014., 306 str.

Pred nama se nalazi zanimljiv i prezentan vinogradarsko-turistički vodič pod nazivom „**Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma**“ koji su priredili vrijedni turistički i vinogradarski stručnjaci **doc.dr.sc.Božidar Veljković, doc.dr.Marko Koščak, mr.sc.Lea-Marija Colarić- Jakše, Matjaž Jakše, Stane Tomazin i Matej Kuhar.** Turistički i vinogradarski vodič zorno prikazuje i poučava čitatelje o povezanosti vinogradarske kulture i turizma. Shvaćajući turizam i vinogradarstvo kao sinergijski skup turističkih aktivnosti građana koji putuju i borave u vinogradarskim destinacijama izvan uobičajene svakodnevne životne sredine, radi upoznavanja novih turističkih destinacija koje nude bogatstvo vinske kulture i rekreacije za racionalno provođenja slobodnog vremena, autori u vodiču prezentno i vizualno prikazuju vinske putove Dolenjske koji dočaravaju pravi **novi vinsko-turistički komunikativni izazov.** Promišljajući turizam kao holističku heterogenu proizvodno-uslužnu djelatnost (ugostiteljstvo, turističko posredovanje i specifični oblici turističke ponude) vinogradarstvo i kultura vina dobivaju svoje konotativno i dekonotativno komunikativno značenje u turizmu. Dolenjska, kao zasebna regija, svojom ljepotom, geografskim položajem i vinogradarstvom oduvijek je plijenila pažnju turističkih znatiželjnika, turista, umjetnika, književnika, povjesničara, gospodarstvenika i svih onih građana koji uživaju u ljepotama krajolika koji nam pruža specifične oblike kulture vinske proizvodnje poznatog vina cviček. **Cviček kao specifična vinska kulturna ponuda u turizmu postaje novi turistički brend Dolenjske te novi turistički izazov za razvoj i unapređenje selektivnih novih oblika regionalnog turizma u Dolenjskoj zemlji turizma** (kulturni turizam, ekoturizam, sajamski turizam, seoski turizam i posebno vinski događaji i priredbe u turizmu). Vinogradarski turizam postaje komunikativno središte turističkih događanja i sredstvo za unapređenje regionalne gospodarske vinske proizvodnje Dolenjske koja vinogradarskom proizvodnjom unapređuje kulturnu i turističku razinu stanovništava regije u funkciji zbliza-

vanja i povezivanja svih građana i dobrodošlih turista. Prezentirani turističko-vinogradarski vodič čitateljima nudi nove promotivne, stručne, sajamske, gospodarske, kulturne i turističke putokaze o **kulturi cvičeka u Dolenjskoj zemlji vina.** Stručni vodič „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“ sadržajno prezentira vinogradarstvo Dolenjske, vrijedne proizvođače vina, njihove najosnovnije informacijske i komunikacijske podatke koje građanima Dolenjske i svim potencijalnim turistima prikazuje prirodne vinogradarske ljepote i proizvodnu kulturu čuvenog vina „Cviček“. Ovim vinogradarsko-turističkim vodičem Dolenjska i vino cviček, kao poljoprivredno-prehrambeni proizvod, postaje prepoznatljiv vinogradarski i turistički brend globalne vinske produkcije, u mnoštvu vinskih ponuda, od preko 5000 kultiviranih vinskih loza od kojih se većina upotrebljava za proizvodnju specifičnih sortnih svjetovno poznatih vina. **Cviček iz Dolenjske** sigurno prema zapisima u ovom vodiču dobiva značenje **visoko rangiranog sortnog vina** s kontroliranim geografskim porijeklom. Autori ovog vinogradarsko-turističkog vodiča, s aspekta informacijske, komunikacijske i kulturološke razine, uzdižu „**vinograd**“, „**vinogradarstvo**“ i **vino „cviček“** na višu razinu **meta komunikacijskog vinskog turističkog diskursa.** Vinsku produkciju cvičeka u Dolenjskoj zemlji vina, autori u vodiču izborom prezentacijskih vinskih sadržaja, uzdižu na razinu regionalne instruktivne organizirane proizvodne vinske kulture zasađenih trsova cvičekove vinove loze s zaštićenim geografskim porijeklom, izborom zemljišta i ekspozicijom zasađenih vinskih terena cvičeka s posebnim plemenitim osobinama i regionalnim svojstvima na kojima uspijeva visoko rangirani i kvalitetni cviček. Turizam i hotelska industrija, na današnjem stupnju razvoja, postaju jedna od najvećih globalnih unifikacijskih industrija svijeta u kojem **lokalni diverzifikacijski turistički proceci** (kao što je proizvodnja cvičeka u Dolenjskoj zemlji turizma) oblikuju prepoznatljiviji regionalni turizam na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i turističke vinske ponude. Tako regionalno vinogradarstvo i cvičekova vinska industrija postaju novi kulturni brend prepoznatljivije turističke destinacije u regiji Dolenjska. Vinogradarsko-turistički vodič „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“, uz autorski izvrstan predgovor potpisan od **mr.sc. Leje-Marije Colarić- Jakše,** glavne i odgovorne urednice, je sadržajno

strukturiran u zasebne prezentne i segmentirane publicističke izvadke (Odbori, Program vinskih priredbi, Prigodni vinski govori predsjednika vinskih priredbi, vinogradara Dolenjske i općinskih gradonačelnika (župana) Dolenjske). Sadržajno su zasebno predstavljene vinogradarske i turističke općine (Brežice, Dolenjske Toplice, Radeče, Kostanjevica na Krki, Krško, Mirna, Mirna Peč, Makronag-Trebelno, Sevnica, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje i Žužemberk). S komunikacijsko-animacijskog aspekta organiziranja vinogradarskih turističkih priredbi u vodiču se donose **kronološke informacije o vinskim događanjima**: 42. Tjedan pozdrava cvičeku i zaslužnim osobama: Robertu Jurkoviću - Kralju cvičeka 2013, Andreji Simeonov - 15. Cvičekova princeza, Joži Žura - Ambasadoru cvičeka u godini 2014, Janezu Colnaru - Kralju cvičeka godine 2014., s posebnim osvrtom na **predstavljanje znakovitih vinogradarskih i turističkih društava** s brojnim karakterističnim vinarskim informacijama koje čine draž stručne osobine svakog novog priređenog vinogradarsko-turističkog vodiča. Vrijedno je istaknuti dodatno poglavlje koje donosi (str.148. -175.) prikaze: **O „Cvičeku koji otvara razvoj turizma, zdravlja, regionalne kulture i kulturnog naslijeđa u turizmu, o turističkom gostoprimstvu, vikend turizmu i vinskoj tradiciji Dolenjske**, te komunikativnom turističkom druženju uz čarobno vino Cviček. U prezentiranom vodiču se još dodatno donose i **stručni prikazi postupka ocjenjivanja vina i vinskih sorti** (str.177. -232.). U zaključku vodiča donosi se (str. 234.- 305.) **publicistička zahvala** svima onima koji su omogućili realizaciju i nakladu ovog vinogradarsko-turističkog vodiča s publiciranim prezentnim uobičajenim vinogradarskim brojnim marketinškim oglašavanjem, izvornom literaturom i kazalom sadržaja. Pažljivim čitanjem novog vinogradarsko-turističkog vodiča možemo ustvrditi da proces vinske produkcije (cvičeka) u turizmu, na području regije Dolenjska predstavlja rezultat vrijednog ljudskog dugogodišnjeg marljivog rada građana i vinogradara Dolenjske. Prezentirani vodič na sintetski način povezuje građane i turiste regije Dolenjska u jedan **sinergijski komunikacijski turistički lanac** (građane, turiste, grupe i proizvođače) koji kulturom vinogradarstva, produkcijom cvičeka te snažnim razvojem turističke kulture međusobno komuniciraju (kultura vina, hrane, gostione, restorani, hoteli, turis-

tički brodovi, avio-prijevoznici) na svim razinama turističkih destinacija (globalno, regionalno, nacionalno i lokalno). Vrijedan vinogradarsko-turistički vodič predstavlja regionalnu međusobno povezanu vinogradarsku i turističku sinergijsku koherentnu vinsku kulturu turizma kroz komunikativne zasebne funkcionalne cjeline (destinacijske, instrumentalne, ponudbene, informativne, prepoznatljive, kvalitativne, izražajne, socijalne, interaktivne, stimulativne i integracijske) koje daju čudovitu **komunikacijsku moć cvičeka** kao image prepoznatljivosti Dolenjske kao vinske turističke destinacije. Svi (su)autori ovog stručnog vodiča su sadržajno i metodološki vođeni od uglednog teoretičara turizma, **doc.dr.sc. Božidara Veljkovića**, dekana Fakulteta za turizam u Brežicama, ugradili su svoje bogato stručno, teorijsko i praktično iskustvo i znanje u izradi ovog vodiča koji je objelodanjen pod naslovom „Cviček u Dolenjskoj zemlji turizma“. Analizirani stručni vinogradarsko-turistički vodič je dobro došao studentima i nastavnicima fakulteta i visokih škola za turizam kao instruktivno i poučno stručno štivo, koje propedeutički ukazuje na nove koncepte vinogradarske i turističke vinske menadžment kulture upravljanja dominantnim vinskim turističkim destinacijama, kao novim oblicima **suvremene selektivne turističke komunikacije**. Daka, ovaj stručni vodič, čitateljima nudi i kvalitetnu podlogu za stjecanje novih znanja i prezentacijskih vještina te vrijednosno korisnih upotrebnih komunikativnih sadržaja u profesionalnom životu vinogradara, turističkih i kulturnih djelatnika na svim razinama poduzetničkih projekata regije Dolenjska. Na temelju svega iznesenog slobodni smo ovu vrijednu publikaciju (**vinogradarsko-turistički vodič**) preporučiti svim građanima, turistima, studentima turizma, agronomije, ekonomije, kulture i menadžmenta na svim obrazovnim razinama dodiplomskih i diplomskih studija koji u užem ili širem smislu izučavaju vinogradarstvo, turizam, kulturu i komunikativni menadžment.

Primljeno: 2014 – 06 – 20

Doc. dr.sc. Vlasta Kučič

Filozofski fakultet i Fakultet za turizam Sveučilišta u Mariboru
Maribor /Brežice, Slovenija